

Till

Finansministeriet

ÄRENDE: UTLÅTANDE GÄLLANDE UTKASTET TILL KOMMUNSTRUKTURLAG / FINANSMINISTERIET

Stadsfullmäktige avgav 25.2.2013 följande utlåtande gällande utkastet till kommunstrukturlag:

Det övergripande syftet med reformen är att skapa en ekonomiskt hållbar kommunstruktur.

Fördröjningen av beslutsfattandet gällande social- och hälsovårdens samt specialsjukvårdens framtida struktur försvårar möjligheterna att utreda de mest relevanta kommunstrukturalternativen. Kommunerna måste veta vilka sjukhus den framtida kommunen ska använda och vilka sjukhus som ska stöda den kommunala primärhälsovården. Social- och hälsovården står för över 50 % av kommunens utgifter och en balansering av kommunens ekonomi förutsätter en rationellt organiserad social- och hälsovård som är väl integrerad i specialsjukvården.

Raseborgs stad förutsätter att en eventuell förvaltningsmodell för metropolområdet, som lämnar Lojo- och Raseborgsregionen utanför, inte får äventyra dessa kommuners möjligheter att sköta sina lagstadgade uppgifter inom ramen för Nylands förbund.

Eftersom väsentliga faktorer som påverkar kommunernas överväganden (social- och hälsovårdsreformen, metropolområdesförvaltningen och statsandelsreformen) ännu är helt öppna är det orealistiskt att planera en kommunfusion fr. o. m. 1.1.2015. Raseborgs stad är beredd att utreda fusionsalternativ med Hangö stad och Ingå kommun med sikte på samgång från ingången av år 2017.

En övergripande reform av social- och hälsovården i Nyland som omfattar uppspjälkning av HNS och ändrade åtagande för kommunerna leder till omfattande fastighetsarrangemang och överenskommelser om pensionsåtaganden, vilka i detta skede är omöjliga att överblicka och kräver omfattande utredningar. I och med att jourverksamheten inom specialsjukvården koncentreras till färre verksamhetspunkter och ett högre krav på jämbördig service för alla invånare bör en större andel av vårdkostnaderna (ambulans, jour, poliklinik) delas mellan kommunerna på basen av per capita principen och inte på basen av enhetskostnaderna. Nuvarande faktureringsgrunder på basen av användning leder till orimliga enhetskostnader för mindre kommuner och periferin även i Nyland.

**RASEBORGS STAD
RAASEPORIN KAUPUNKI**

Stadsfullmäktige - Kaupunginvaltuusto

Raseborg stad betonar att kommunstrukturreformen och social- och hälsovårdsreformen inte kan separeras från varandra. Staden ser inga ekonomiska fördelar i att överföra ansvaret för produktionen av social-, hälso- och omsorgstjänster, vilka produceras nära kunder, till stora beställarorganisationer som styrs av en värdkommun med 50 000 till 100 000 invånare. De kostnadsfördelar som uppnåtts genom specialisering av sjukhusens service inom HNS förloras i fall samkommunen HNS splittras.

Den viktigaste frågan för kommunerna i Västnyland är att utveckla en vårdstruktur som bygger på en bättre integration av regionens bashälsovård med HNS:s sjukhus. Raseborgs stad delar fortfarande HNS-styrelsens hållning 28.3.2012 när det gäller kommunernas roll inom specialsjukvården. HNS konstaterar att inte ens en stor stad inom huvudstadsregionen ensam kan sköta specialsjukvårdens tjänster, utan det kräver ett tätt samarbete med HNS. Visionen att kommunerna skulle kunna ta över specialsjukvården på "basnivå" håller inte. Enligt HNS bedömning kan 15-20 % av specialsjukvårdens patienter skötas decentraliserat av primärkommunerna. Raseborg har valt den lösningen, bl.a. när det gäller omorganisering av psykiatrin vid Ekåsens sjukhus och byggt upp ersättande vård inom primärvården.

Det är nödvändigt att skapa ett bra samarbete mellan specialsjukvården och social- och hälsovården och att integrera vården mellan dessa två nivåer (vertikal integration). Härvid är det viktigt att specialsjukvården anpassas till det faktiska behovet och att överlappande vårdstrukturer tas bort. Lika viktigt är en horisontell integration mellan olika vårdformer och producenter, så att vårdkedjorna fungerar effektivt.

Både HNS ledning och kommunerna i Västnyland är eniga om att Västra Nylands sjukhus behövs med jour dygnet runt och de viktigaste basfunktionerna inom specialsjukvården för befolkningen. Staden anser att det är naturligt att bygga upp en framtida kommunstruktur som stöder sig på den sjukvårdsstruktur som redan finns och som anpassas till befolkningens behov. Västra Nylands sjukvårdsområde omfattar tre kommuner Hangö, Raseborg och Ingå. Raseborgs stad är öppen för olika former av samarbete med dessa kommuner, inklusive kommunfusion.

Kraven på att kommunerna ska minska låneupptagningen och samtidigt utveckla servicestrukturen står i strid med varandra, eftersom nya kostnadseffektiva utrymmen måste finansieras med lån. Det är därför viktigt att staten främjar kommunernas investeringar i samgångskommuner med räntestödslån och låg ränta. Utan nya ändamålsenliga verksamhetsutrymmen kan kommunerna inte dra nytta av de stordriftsfördelar kommunfusioner medger.

Raseborgs stad anser att den språkliga, politiska och administrativa kulturen är viktiga och bör beaktas när kommuner fusioneras. Det är därför naturligt att fusionslösningarna för de

**RASEBORGS STAD
RAASEPORIN KAUPUNKI**

Stadsfullmäktige - Kaupunginvaltuusto

tvåspråkiga kommunerna i Nyland i första hand söks längs kusten och med beaktande av existerande institutioner som redan erbjuder service på befolkningens modersmål, svenska och finska. Vår erfarenhet är att servicen fungerar bäst i tvåspråkiga kommuner där den språkliga minoritetsgruppen är tillräckligt stor.

Raseborgs stad anser att de allmänna kriterierna som befolkningsstorlek, arbetsmarknadsregion utgör en god grund för en ny kommun, men godkänner inte det utvidgade kriskommunkriteriet. Kommunernas ekonomiska situation försvåras bl.a. av nedskärningar i statsandelarna, vilket leder till att allt flera kommuner klassas som kommun att bli kriskommun och sålunda bli föremål för utredningar pga faktorer som kommunerna inte själva kan påverka. Skapandet av en hållbar kommunstruktur måste bygga på rationella faktorer som ger stordriftsfördelar och på geografiska och språkliga aspekter.

Raseborg 4.3.2013

Märten Johansson
stadsdirektör

Thomas Flemmich
stadssekreterare

**RASEBORGS STAD
RAASEPORIN KAUPUNKI**

Stadsfullmäktige - Kaupunginvaltuusto

Valtiovarainministeriölle

ASIA: LAUSUNTO KOSKIEN KUNTARAKENNELAKILUONNOSTA / VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kaupunginvaltuusto antoi 25.2.2013 seuraavan lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta:

Uudistuksen kokonaisvaltainen tavoite on luoda taloudellisesti kestävä kuntarakenne.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tulevaa rakennetta koskevan päätöksenteon viivästyminen vaikeuttaa mahdollisuuksia selvittää tärkeimmät kuntarakennevaihtoehdot. Kuntien täytyy tietää, mitä sairaaloita tuleva kunta käyttää ja mitkä sairaalat tukevat kunnallista perusterveydenhoitoa. Sosiaali- ja terveydenhuolto vastaa yli 50 % kunnan menoja ja kunnan talouden tasapainottaminen edellyttää rationaalisesti järjestettyä sosiaali- ja terveydenhuoltoa, joka on kunnolla integroitu erikoissairaanhoidon.

Raaseporin kaupunki edellyttää, että mahdollinen hallintomalli metropolialueelle, joka jättää Lohjan ja Raaseporin alueet ulkopuolelle, ei saa vaarantaa näiden kuntien mahdollisuuksia hoitaa lakisääteisiä tehtäviään Uudenmaan liiton puitteissa.

Koska kuntien harkintaan oleellisesti vaikuttavat tekijät (sosiaali- ja terveydenhuoltouudistus, metropolialueen hallinto ja valtionosuusuudistus) ovat vielä auki, on kuntayhdistymisen suunnittelu 1.1.2015 alkaen aivan epärealistista. Raaseporin kaupunki on valmis selvittämään fuusiovaihtoehtoja Hangon kaupungin ja Inkoon kunnan kanssa, tähtäimessä yhdistyminen vuoden 2017 alusta.

Uudenmaan sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudistus, johon sisältyy HUS:n pilkkominen ja kuntien tehtävien muuttuminen, johtaa laajoihin kiinteistöjärjestelyihin ja eläkevelvoitteista sopimiseen, joista tässä vaiheessa on mahdotonta saada kokonaiskuva ja jotka vaativat laajoja selvityksiä. Koska erikoissairaanhoidon päivystystoiminta keskitetään vähempiin toimipisteisiin ja kaikkien asukkaiden yhdenvertaisen kohtelun vaatimukset kasvavat, tulee suurempi osa hoitokustannuksista (ambulanssi, päivystys, poliklinikka) jakaa kuntien välillä per capita -periaatteen mukaan eikä yksikkökustannusten perusteella. Nykyinen käyttöön perustuva laskutus johtaa kohtuuttomiin yksikkökustannuksiin pienemmille kunnille ja syrjäseuduille myös Uudellamaalla.

**RASEBORGS STAD
RAASEPORIN KAUPUNKI**

Stadsfullmäktige - Kaupunginvaltuusto

Raaseporin kaupunki painottaa, että kuntarakenneuudistusta ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ei voida erottaa toisistaan. Kaupunki ei näe mitään taloudellisia etuja siinä, että siirretään vastuu asiakasläheisten sosiaali-, terveys- ja hoivapalvelujen tuotannosta suurille tilaajaorganisaatioille, joita ohjaa 50 000 - 100 000 asukkaan isäntäkunta. Ne kustannusedut, jotka on saavutettu HUS:n sairaaloiden palvelujen erikoistamisella, menetetään, jos HUS-kuntayhtymä pilkotaan.

Länsi-Uudenmaan kuntien tärkein kysymys on kehittää hoitorakennetta, joka perustuu sille, että alueen perusterveydenhoito integroidaan paremmin HUS:n sairaaloiden kanssa. Raaseporin kaupunki jakaa yhä HUS-hallituksen 28.3.2012 esittämän kannan koskien kuntien roolia erikoissairaanhoidossa. HUS toteaa, ettei edes suuri kaupunki pääkaupunkiseudulla voi yksin hoitaa erikoissairaanhoidon palveluja, vaan se edellyttää kiinteää yhteistyötä HUS:n kanssa. Visio siitä, että kunnat voisivat ottaa hoitaakseen "perustason" erikoissairaanhoidon ei ole pitävä. Erikoissairaanhoidon potilaista 15–20 % voitaisiin HUS:n arvion mukaan hoitaa hajautetusti peruskunnissa. Raasepori on valinnut sen ratkaisun, mm. koskien psykiatrisen hoidon uudelleen järjestämistä Tammiharjun sairaalassa, ja on rakentanut korvaavaa perusterveydenhoitoa.

On välttämätöntä luoda hyvä yhteistyö erikoissairaanhoidon ja sosiaali- ja terveydenhuollon välille ja integroida näiden kahden tason välinen hoito (vertikaalinen integraatio). Tällöin on tärkeitä sopeuttaa erikoissairaanhoidon todelliseen tarpeeseen poistamalla päällekkäisiä hoitorakenteita. Hoitoketjujen tehokkaan toiminnan varmistamiseksi on eri hoitomuotojen ja tuottajien välinen horisontaalinen integraatio yhtä tärkeä.

HUS:n johto ja Länsi-Uudenmaan kunnat ovat yhtä mieltä siitä, että väestö tarvitsee Länsi-Uudenmaan sairaalaa ja sen ympärivuorokautista päivystystä sekä erikoissairaanhoidon keskeisimpiä perustoimintoja. Kaupunki katsoo olevan luontevaa rakentaa sellainen tulevaisuuden kuntarakenne, joka tukeutuu olemassa olevaan sairaanhoidon rakenteeseen ja joka sopeutetaan väestön tarpeisiin. Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalue käsittää kolme kuntaa: Hangon, Raaseporin ja Inkoon. Raaseporin kaupunki on avoin näiden kuntien välisille eri yhteistyömuodoille, myös kuntafuusiolle.

Kunnille asetetut vaatimukset vähentää lainanottoa ja samalla kehittää palvelurakennetta ovat ristiriidassa toistensa kanssa, koska uusia kustannustehokkaita tiloja täytyy rahoittaa lainoin. Tämän vuoksi on tärkeitä, että valtio edistää kuntien investointeja liitoskunnissa myöntämällä korkotukilainaa ja alhaista korkoa. Ilman uusia tarkoituksenmukaisia toimitiloja kunnat eivät voi hyötyä kuntaliitoksien mahdollistamista suurtuotannon eduista.

Raaseporin kaupunki katsoo, että kielellinen, poliittinen ja hallinnollinen kulttuuri ovat tärkeitä, ja ne tulee huomioida kuntaliitoksissa. Siksi on luontevaa, että Uudenmaan kaksikielisten kuntien yhdistymisratkaisuja ensisijaisesti haetaan rannikkoalueelta ja huomioiden ne olemassa olevat instituutiot, jotka jo tarjoavat palveluja väestölle

**RASEBORGS STAD
RAASEPORIN KAUPUNKI**

Stadsfullmäktige - Kaupunginvaltuusto

äidinkielellä, ruotsiksi ja suomeksi. Kokemuksemme mukaan palvelut toimivat parhaiten kaksikielisissä kunnissa, jos kielivähemmistö on tarpeeksi iso.

Raaseporin kaupunki katsoo, että yleiset kriteerit, kuten asukasmäärä, työmarkkina-alue ovat hyvä pohja uudelle kunnalle, mutta se ei hyväksy laajennettua kriisikuntakriteeriä.

Kuntien taloudellista tilannetta huonontavat mm. valtionosuuksien leikkaukset, mikä johtaa siihen, että yhä useammat kunnat luokitellaan kunniksi, jotka ovat muuttumassa kriisikunniksi ja jotka siten joutuvat selvitysten kohteiksi johtuen kunnista itsestään riippumattomista syistä. Kestävän kuntarakenteen luomisen täytyy rakentua tarkoituksenmukaisille tekijöille, joilla saadaan suurkäytön etuja, ja maantieteellisille ja kielellisille aspekteille.

Raaseporin kaupunki 4.3.2013

Märten Johansson
kaupunginjohtaja

Thomas Flemmich
kaupunginsihteri